

[Socialministeren]

Jeg mener, at lettere adgang til legal anvendelse af tvangsforanstaltninger vil kunne medføre forringede miljøkvaliteter for de demente plejehjemsbeboere. Hvis der bliver mulighed for brug af tvangsforanstaltninger, vil det store arbejde, som er foregået for at menneskeliggøre og »hjemliggøre« plejehjemmene, formentlig gå tabt. Det er meget svært at forestille sig tilbageholdelse af enkelte beboere, uden at det vil gå ud over alle beboere på et plejehjem og påvirke hele stemningen på et plejehjem. Tilsvarende vil det være en dårlig løsning at etablere nogle få lukkede institutioner, hvor særlig urolige senildemente kan blive plejet og passet. Dette vil harmonere dårligt med den almindelige ældrepolitik her i landet – en politik, som skal fastholdes, også når det drejer sig om senildemente.

Når spørgsmålet om senildemente, der forlader plejehjemmet/sygehuset (ambulerer), rejses, er det vigtigt at være opmærksom på størrelsesordenen af problemet. Socialministeriets ovenfor omtalte undersøgelse viste, at næsten 90 pct. af plejehjemmene har senildemente beboere, som af og til går fra plejehjemmet, *men kun godt halvdelen* af plejehjemmene har én eller flere beboere, der af denne grund *udgør et problem*. Plejehjemmene oplyser nemlig, at mange af disse beboere godt kan færdes uden for plejehjemmet, fordi de f.eks. altid går ad den samme, sikre vej, eller at de generelt godt kan færdes i trafikken. På de plejehjem, som har demente beboere, der udgør et problem på grund af ambulerende, er det samtidig værd at bemærke, at det på *langt den overvejende del af disse plejehjem er én eller to beboere*, som udgør problemet. Hertil kommer, at det også for beboere, hvor ambuleringen opfattes som noget problematisk, gælder, at der kan være tale om et tidsmæssigt afgrænset problem. Det kan således ofte være problemer umiddelbart i forbindelse med indflytning på plejehjemmet, der vil kunne løses i denne periode, hvis der tages særlige hensyn.

Det er med andre ord tilsyneladende et problem, der ikke omfatter specielt mange personer, men hvor den radikale løsning på problemet – nemlig låsning af institutionen – ville ramme samtlige beboere. Derfor bør et eventuelt indgribende forslag overvejes meget nøje.

Arbejdsgruppen vedrørende forbedring af senildementes forhold har i sin nyligt afgivne rapport peget på, at problemstillingen om anvendelse af tvangsforanstaltninger kan under-

søges nærmere og i givet fald sammenholdes med både værgemålslovgivningen og psykiatrilovgivningen.

Jeg ser med alvor på problemerne vedrørende senildementes forhold. Derfor har jeg også rettet henvendelse til justitsministeren, og jeg vil sammen med ham overveje forskellige initiativer for at sikre forholdene for senildemente. I den forbindelse kan det blive nødvendigt at supplere rapporten fra januar 1991 med yderligere oplysninger fra kommunerne om senildementes forhold. Forslagene agter jeg at drøfte med ældreorganisationerne. Der må herefter tages stilling til, om der bør lovgives om spørgsmålet.

Endelig skal jeg fremhæve, at det efter straffelovens nødretsbestemmelser allerede nu er muligt at tilbageholde personer med henblik på at hindre tilskadekomst, hvis der som nævnt i spørgsmålet er tale om en åbenlyst hjælpeløs person, der er i overhængende risiko eller fare.

Spm. nr. S 1812

Til *socialministeren* (15/8 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren redegøre for, om det efter gældende lov vil være muligt at indføre en elektronisk overvågning af de senildemente eller ved fotoceller at sikre sig, at personalet til enhver tid opdager, at de forlader bygningen?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1811.

Svar (24/8 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Bistandsloven indeholder ikke regler om adgang til overvågning m.v. Muligheder for personovervågning ved f.eks. fotoceller og andre elektroniske overvågningsmuligheder samt regler om lavværgemål m.v. hører primært under Justitsministeriets ressort.

Da enslydende spørgsmål er stillet til justitsministeren, skal jeg henviser til svarene herpå. Jeg forudsætter i øvrigt, at spørgsmålet om overvågning m.v. vil indgå i de initiativer, der skal overvejes, jf. besvarelsen af ovennævnte spørgsmål nr. S 1811.